

VALENȚELE CONSILIERII EDUCAȚIONALE ÎN MEDIUL UNIVERSITAR

Ioana Georgiana FRUJINĂ, doctorandă

<https://orcid.org/0000-0002-9839-0590>

Școala doctorală „Științe ale educației”

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Rezumat. În mediul universitar contemporan, consilierea educațională are un rol strategic în susținerea învățării și adaptării la cerințele academice și sociale. Aceasta reprezintă un proces formativ complex, orientat spre dezvoltarea personală, academică și profesională a studenților. Prin consiliere, aceștia își dezvoltă competențe de autoreglare, luare a deciziilor și integrare profesională. Valențele sale psihologice și sociale contribuie la echilibrul emoțional, relații armonioase și depășirea dificultăților, consolidând strategiile de învățare, autonomia și conturarea obiectivelor profesionale, esențiale pentru un parcurs academic și profesional de succes.

Cuvinte-cheie: consiliere educațională, mediul universitar, studenți, dezvoltare personală, performanță academică, sprijin emoțional, integrare socială.

THE DIMENSIONS OF EDUCATIONAL COUNSELING IN THE UNIVERSITY ENVIRONMENT

Abstract. In the contemporary university environment, educational counseling plays a strategic role in supporting learning and adaptation to academic and social demands. It represents a complex formative process aimed at students' personal, academic, and professional development. Through counseling, students develop skills of self-regulation, decision-making, and professional integration. Its psychological and social dimensions contribute to emotional balance, harmonious relationships, and overcoming difficulties, while strengthening learning strategies, autonomy, and the shaping of professional goals, all essential for a successful academic and professional path.

Keywords: educational counseling, university environment, students, personal development, academic performance, emotional support, social integration.

Introducere

Mediul universitar contemporan se caracterizează prin complexitate, diversitate și dinamism, ceea ce impune studenților dezvoltarea unui ansamblu de competențe necesare pentru a răspunde eficient cerințelor educaționale și sociale. În aceste condiții, procesul de adaptare la exigențele academice și la provocările mediului universitar devine adesea dificil, generând riscuri de dezorientare, scădere a performanțelor sau chiar eșec academic. Prin urmare, *consilierea educațională* se conturează ca un instrument strategic esențial, menit să sprijine integrarea studenților, să optimizeze performanțele acestora și să contribuie la prevenirea dificultăților academice și a abandonului universitar.

Potrivit cercetătoarei N. Carabet, consilierea educațională oferă individului asistență în explorarea și înțelegerea propriei identități, sprijinindu-l totodată în dezvoltarea unor strategii de rezolvare a problemelor și în luarea deciziilor [2, p. 29].

În completarea acestei perspective, Gh. Tomșa evidențiază caracterul complex al consilierii, definind-o ca o acțiune prin care se sugerează modalități de acțiune sau de comportament, atât în situații concrete, cât și în viața cotidiană ori în activitatea educațională [8, p. 22]. Astfel, prin coroborarea acestor puncte de vedere, consilierea poate fi înțeleasă ca un proces integrat de sprijin și orientare, cu valențe formative semnificative, aplicabil atât în dezvoltarea individuală, cât și în contextul mediului educațional

În viziunea lui I. Al. Dumitriu, consilierea presupune un demers educațional-formativ centrat pe valorificarea capacităților și a disponibilităților individuale ale persoanei [3, p. 15].

Pornind de la această perspectivă generală asupra consilierii educaționale, în contextul mediului universitar, aceasta capătă valențe specifice, adaptate particularităților dezvoltării tinerilor și cerințelor academice.

Consilierea educațională în mediul universitar este un proces educațional-formativ, fundamentat pe acțiuni consultative și voluntare, orientat spre prevenirea și depășirea dificultăților emoționale, cognitive și comportamentale ale studenților, precum și spre susținerea dezvoltării lor personale și profesionale, prin stimularea și valorificarea resurselor și capacităților proprii de adaptare.

În accepțiunea generală, *consilierea educațională* este considerată un demers de suport oferit studenților, care urmărește dezvoltarea lor personală, facilitarea integrării în mediul universitar și gestionarea eficientă a provocărilor de ordin academic și profesional. Prin intermediul acestui proces, studenții își consolidează capacitatea de a face față provocărilor, își optimizează metodele de învățare și își conturează cu mai multă claritate obiectivele și parcursul profesional.

Consilierea educațională în mediul universitar are drept obiectiv restructurarea și consolidarea sistemului de valori al studenților, în vederea optimizării funcționării lor în plan cotidian și academic. Cu ajutorul acestui demers, studenții sunt sprijiniți să își dezvolte capacitatea de adaptare, să își gestioneze eficient responsabilitățile și să construiască relații interpersonale pozitive și autentice [7, p. 133].

Totodată, consilierea educațională în mediul universitar contribuie la formarea unei perspective de viață echilibrată și orientate spre sens, facilitând atingerea unui nivel adecvat de confort psihologic și de integrare educațională. Din această perspectivă, ea devine un instrument esențial pentru dezvoltarea armonioasă a personalității studenților și pentru susținerea parcursului lor academic și profesional

Pe fondul complexității și dinamismului mediului universitar contemporan, importanța înțelegerii valențelor consilierii educaționale devine din ce în ce mai accentuată. Înțelegerea aprofundată a dimensiunilor, rolurilor și funcțiilor consilierii educaționale constituie o condiție indispensabilă pentru proiectarea și implementarea unor intervenții eficiente, centrate pe nevoile reale ale studenților. În acest fel, consilierea educațională nu

se limitează la oferirea unui sprijin punctual sau la soluționarea unor dificultăți izolate, ci se configurează ca un proces continuu și integrat, care urmărește dezvoltarea armonioasă a personalității studenților. Prin intermediul acestui proces, studenții sunt sprijiniți să-și optimizeze performanțele academice, să-și consolideze abilitățile de adaptare la cerințele mediului universitar și să-și contureze în mod conștient traseul profesional.

Mai mult, consilierea educațională stimulează asumarea responsabilității pentru propria dezvoltare, facilitează identificarea resurselor personale și promovează luarea deciziilor fundamentate, contribuind astfel la formarea unor indivizi autonomi, capabili să se integreze eficient în societate și în cariera profesională aleasă.

Așadar, cunoașterea valențelor consilierii educaționale permite cadrelor didactice universitare, consilierilor educaționali și psihologilor universitari să adopte strategii adecvate de sprijin, să prevină dificultățile de adaptare și să stimuleze autonomia, responsabilitatea și capacitatea de auto-reglare a studenților.

În context universitar, aprofundarea valențelor consilierii educaționale susține formarea unor studenți autonomi, responsabili și capabili să facă față provocărilor unei societăți dinamice, favorizând integrarea lor eficientă pe piața muncii și dezvoltarea continuă pe tot parcursul vieții.

Prin urmare, valorificarea valențelor consilierii educaționale nu reprezintă doar o necesitate teoretică, ci și o direcție practică determinantă pentru creșterea calității actului educațional și pentru formarea unor absolvenți adaptați cerințelor contemporane.

Valențele (dimensiunile) consilierii educaționale în mediul universitar

Spre deosebire de alte forme de consiliere, consilierea educațională se remarcă printr-un caracter flexibil și adaptiv, ajustându-se la nevoile specifice fiecărui stadiu de dezvoltare academică și profesională. Impactul său se reflectă nu doar în sprijinul individual acordat studenților, ci și prin contribuția la consolidarea unei comunități academice sănătoase și eficiente. Astfel, punerea în valoare a acestor valențe nu are doar o semnificație teoretică, ci reprezintă și o strategie practică fundamentală pentru îmbunătățirea calității procesului educațional și pentru pregătirea unor studenți competenți și adaptați cerințelor societății contemporane.

Consilierea educațională se desfășoară printr-o *abordare interdisciplinară*, care integrează elemente de psihologie, pedagogie și orientare vocațională. Aceasta nu vizează doar îmbunătățirea performanțelor academice, ci și dezvoltarea competențelor personale, sociale și profesionale ale studenților. Prin consiliere, aceștia sunt sprijiniți să își înțeleagă propriile aptitudini și interese, să identifice strategii eficiente de rezolvare a problemelor și să ia decizii informate privind parcursul lor academic și profesional.

După cum menționează cercetătoarea E. Dumitru-Tiron, consilierea educațională cuprinde mai multe domenii de intervenție, care permit adaptarea sprijinului la nevoile

individuale ale studenților și la cerințele mediului educațional. În acest fel, consilierea educațională contribuie nu doar la performanța academică, ci și la dezvoltarea personală și integrarea socială, pregătind studenții să facă față provocărilor vieții profesionale și sociale într-o manieră echilibrată și competentă [4, p. 125].

Aceste domenii pot fi detaliate după cum urmează:

- *Consilierea psihopedagogică* – abordează dificultățile de ordin psihologic asociate procesului educațional, cum ar fi anxietatea de performanță, lipsa motivației sau problemele de adaptare la mediul universitar;
- *Consilierea academică* – se adresează studenților cu dificultăți de învățare, probleme legate de organizarea timpului, absenteism sau performanțe academice reduse;
- *Consilierea vocațională* – sprijină identificarea aptitudinilor, intereselor și valorilor profesionale, facilitând alegerea unui domeniu de activitate potrivit;
- *Consilierea profesională* – se concentrează pe orientarea către specializare și integrarea pe piața muncii, asigurând un parcurs educațional și profesional coerent;
- *Consilierea de carieră* – sprijină studenții în luarea deciziilor privind viitorul profesional, gestionarea tranzițiilor în carieră și adaptarea la cerințele pieței muncii [ibidem].

Din această perspectivă, clasificarea evidențiată accentuează mai ales dimensiunea psihologică a consilierii, incluzând aspecte precum anxietatea, fobiile sau blocajele cognitive. Totuși, consilierea educațională are și o dimensiune pedagogică esențială, care vizează dezvoltarea competențelor academice, integrarea în mediul universitar și formarea unei atitudini proactive față de învățare și carieră

Această legătură între domeniile de intervenție și dimensiunile consilierii este evidențiată de I. Al. Dumitru, care susține că există două dimensiuni fundamentale ale consilierii educaționale, aflate într-o relație de interdependență [3, p. 53]:

1. ***Dimensiunea psihologică*** – care oferă sprijin emoțional și motivațional, facilitând gestionarea stresului academic și îmbunătățirea abilităților de luare a deciziilor.

2. ***Dimensiunea pedagogică/educațională*** – care urmărește dezvoltarea abilităților de învățare, gestionarea timpului și eficientizarea procesului de asimilare a informației. Aceasta presupune implicarea studenților în activități educaționale și formative, care îi ajută să își dezvolte strategii eficiente pentru succesul academic și profesional.

Dimensiunea educațională este prezentă în orice tip de consiliere universitară, deoarece aceasta nu se limitează doar la oferirea de sprijin emoțional sau orientare profesională, ci implică un proces activ de învățare și dezvoltare a competențelor. Prin consiliere educațională, studenții își pot consolida abilități cognitive și socio-emoționale, pot adopta atitudini constructive și comportamente adaptative, toate acestea contribuind la integrarea lor eficientă în mediul academic și social.

Eficiența consilierii educaționale proces depinde în mare măsură de particularitățile psihologice ale fiecărui student, de modul în care acesta asimilează și valorifică informațiile primite, precum și de capacitatea sa de a integra experiențele educaționale în dezvoltarea personală și profesională. În plus, succesul dimensiunii educaționale este strâns legat de aplicarea unor strategii pedagogice adecvate, de implicarea activă a studentului în propriul proces de învățare și de suportul oferit de cadrul universitar în stimularea motivației, autorefecției și autonomiei în luarea deciziilor [6, p. 88].

Astfel, consilierea educațională devine un instrument integrator, care armonizează dezvoltarea personală, performanța academică și pregătirea profesională.

Cele mai multe dezbateri din domeniu se axează pe relația dintre *consilierea educațională* și *consilierea psihologică*. Cercetătoarea E. Dumitru-Tiron propune zece criterii de clasificare a diferențelor dintre aceste două tipuri de consiliere, evidențiind aspecte legate de scop, metode, obiective și domeniul de aplicare [4, p. 24-25].

Tabelul 1. Deosebiri între consilierea educațională și consilierea psihologică
(adaptat după E. Dumitru-Tiron [4])

Nr. crt.	Consiliere educațională	Consiliere psihologică
1	Se adresează subiecților educaționali care întâmpină dificultăți în procesul academic, precum probleme de învățare, adaptare, integrare, gestionare a stresului sau orientare profesională.	Se adresează tuturor persoanelor care se confruntă cu dificultăți emoționale, cognitive sau comportamentale, având ca scop restabilirea echilibrului psihologic și îmbunătățirea stării de bine.
2	Se desfășoară în centre de consiliere, la întâlniri individuale sau de grup, precum și în cadrul workshopurilor, cursurilor de dezvoltare personală sau activităților de mentorat.	Se desfășoară în cabinetul psihologic sau în centre specializate.
3	Se axează pe probleme educaționale, cum ar fi gestionarea timpului, lipsa motivației, dificultățile de învățare, relațiile cu profesorii și colegii, absenteismul sau integrarea profesională.	Vizează probleme psihologice precum anxietate, depresie, fobii, tulburări emoționale sau comportamentale, dificultăți de relaționare.
4	Este realizată de consilieri educaționali, profesori, specialiști în orientare vocațională, absolvenți ai programelor de consiliere educațională sau pedagogică.	Este realizată de psihologi clinicieni, psihoterapeuți sau psihologi consilieri, absolvenți ai facultăților de psihologie și asistență socială.
5	Aplică metode psihopedagogice, îmbinând tehnici educaționale, comportamentale și de mentorat, pentru a ajuta subiecții educaționali să își îmbunătățească strategiile de învățare și integrarea academică.	Utilizează metode specifice diferitelor școli psihologice și psihoterapeutice, precum psihanaliza, terapia cognitiv-comportamentală, terapia umanistă sau intervenții de tip suportiv.
6	Durata procesului de consiliere este flexibilă, în funcție de evoluția subiectului educațional, putând fi de scurtă sau lungă durată.	Numărul de ședințe variază între una și paisprezece, în funcție de complexitatea problemei.
7	Se concentrează pe mecanismele conștiente, ajutând subiectul educațional să își dezvolte abilități de autoreglare și luare a deciziilor.	Implică analiza inconștientului, folosind mecanisme de transfer proiectiv pentru a identifica sursa problemelor psihologice.
8	Se bazează pe un model educațional, preventiv și de dezvoltare personală, menit să îmbunătățească performanțele academice și integrarea profesională.	Are un model clinic și curativ, axat pe tratamentul tulburărilor psihologice.

9	Accentul este pus pe autocunoașterea subiectului educațional, astfel încât acesta să își dezvolte autonomia și strategiile de gestionare a provocărilor educaționale.	Accentul este pus pe cunoașterea clientului de către psiholog, pentru a identifica și rezolva problemele emoționale sau cognitive.
10	Facilitează adaptarea la mediul educațional, îmbunătățește integrarea academică și profesională, sprijinind dezvoltarea abilităților necesare succesului educațional.	Contribuie la prevenirea și gestionarea problemelor psihologice pentru menținerea sănătății mintale.

Consilierea psihologică și consilierea educațională integrează perspectiva umanistă dezvoltată de Carl Rogers (1961) [apud: 1], în care problemele psihice nu mai sunt privite obligatoriu în termeni de tulburare sau deficiență, ci în contextul nevoii de *autocunoaștere*, de *consolidare a Eului*, de *dezvoltare personală* și de *adaptare*.

Clarificarea diferențelor dintre consilierea educațională și consilierea psihologică evidențiază faptul că, pentru desfășurarea activităților de consiliere la un nivel ridicat de profesionalism, este necesară o definiție precisă a rolurilor și responsabilităților fiecărui specialist implicat. Eficiența procesului depinde, de asemenea, de stabilirea unor relații clare între consilierii din cadrul aceleiași instituții și de identificarea resurselor educaționale disponibile, astfel încât studenții să beneficieze de sprijin adaptat nevoilor lor specifice.

O altă clarificare a rolurilor specialiștilor în consiliere este oferită de A. Băban, care diferențiază consilierea psihologică de consilierea educațională, evidențiind diferențele în ceea ce privește obiectivele, metodele utilizate și domeniile de aplicare ale fiecărui tip de consiliere. Această delimitare subliniază importanța unei colaborări interdisciplinare între consilierii educaționali, psihologi, cadre didactice și specialiști în orientare vocațională, astfel încât intervențiile să fie coerente, complementare și adaptate diversității nevoilor studenților [1, p. 19].

Tabelul 2. Diferențe între consilierea educațională și consilierea psihologică
(după A. Băban [1, p. 20])

Criteriu	Consilierea educațională	Consilierea psihologică
Cine?	Profesorul abilitat pentru activitățile de consiliere educațională	Psihologul școlar
Unde?	În cadrul orelor de consiliere și orientare și dirigenție	În cabinetul de consiliere
Grupul-țintă	Clasa de elevi, părinți	Persoana (elev, părinte, profesor) sau grup
Obiective	Dezvoltare personală, Promovarea sănătății și stării de bine, Prevenție	Dezvoltare personală, Promovarea sănătății și stării de bine, Prevenție, Remediere
Tematica	Cunoaștere și imagine de sine; Dezvoltarea abilităților de comunicare și de management al conflictelor; Dezvoltarea abilităților sociale, inclusiv asertivitate; Dezvoltarea abilităților de prevenire a consumului de alcool, tutun și droguri;	- Evaluare psihologică; Consiliere pentru probleme: emoționale (anxietate, depresie), comportamentale (agresivitate, hiperactivitate), de învățare (eșec școlar, abandon școlar); Consiliere vocațională;

Dezvoltarea unei psihosexualități sănătoase; Prevenirea HIV/SIDA și a sarcinilor nedorite; Dezvoltarea abilităților de prevenire a afectivității negative: anxietate, depresie, agresivitate, tendințe suicid; Consiliere vocațională; Controlul stresului; Responsabilitate socială; Rezolvare de probleme; Luarea deciziilor responsabile; Tehnici de învățare eficientă; Managementul timpului; Dezvoltarea creativității; Informarea privind resursele de consiliere: cabinete școlare, cabinete de consiliere privind cariera, organizații non-guvernamentale.	Dezvoltă proiecte de prevenție (prevenția suicidului); Terapie individuală și de grup; Realizează cursuri de informare și formare pentru profesori și părinți pe teme de psihologie educațională și promovarea sănătății; Realizează materiale informative pentru elevi, părinți și profesori; Formarea elevilor-consilieri pentru programele de „peer counseling”; Intervenție în situații de criză (divorț, boală, decesul unui părinte); Materiale informative pentru mass-media; Cercetare în domeniul consilierii; Elaborează metode de evaluare valide, standardizate și etalonate.
--	---

Prin urmare, din cele expuse anterior, reiese că consilierea educațională se fundamentează pe un model psihoeducațional, orientat spre formarea și dezvoltarea personală, în contrast cu consilierea psihologică, care se bazează pe un model clinic și terapeutic. În contextul mediului universitar, această distincție capătă o relevanță sporită, întrucât consilierea educațională se integrează în mod direct în procesul de formare a studenților, sprijinind adaptarea acestora la cerințele academice, dezvoltarea autonomiei în învățare și orientarea în carieră. Astfel, consilierea educațională poate fi realizată de consilierul educațional, cadrele didactice cu pregătire în domeniu sau psihologul universitar, în timp ce consilierea psihologică, prin specificul său clinic, este oferită exclusiv de psihologi, în cadrul cabinetelor specializate.

Deși ambele tipuri de consiliere utilizează metode și tehnici comune, consilierea educațională nu trebuie confundată cu consilierea psihologică. Aceasta integrează componente de consiliere suportivă, informativă, vocațională și de dezvoltare personală, fără a include intervențiile specifice consilierii de criză, care țin exclusiv de competența psihologilor. În mediul universitar, această delimitare este esențială, întrucât consilierea educațională are rolul de a sprijini studenții în adaptarea la cerințele academice, în gestionarea parcursului de învățare și în orientarea profesională, completând, dar fără a substitui, intervențiile de natură psihologică specializată.

Totodată, consilierea educațională nu se limitează la sprijinul oferit în cadrul instituției de învățământ superior, ci se extinde asupra întregului parcurs de formare și dezvoltare profesională a individului, atât în contexte formale, cât și informale. Astfel, ea depășește sfera activităților universitare propriu-zise, incluzând ansamblul experiențelor educaționale care contribuie la adaptarea eficientă a studenților la cerințele societății și ale pieței muncii, precum și la integrarea lor profesională și social

Specificul consilierii educaționale în mediul universitar

Consilierea educațională în mediul universitar prezintă *multiple valențe* care o fac un instrument esențial în sprijinirea studenților pe parcursul formării academice și profesionale.

Valențele consilierii educaționale reflectă caracterul său complex și integrator, evidențiind modul în care aceasta contribuie simultan la dezvoltarea competențelor academice, gestionarea dificultăților emoționale și orientarea profesională a studenților în mediul universitar [8, p. 55].

1. Valența formativă – contribuie la dezvoltarea competențelor cognitive, academice și sociale, facilitând autonomia în învățare și responsabilizarea studenților față de propriul parcurs educațional, precum și dezvoltarea gândirii critice și a abilităților de învățare eficientă.

2. Valența dezvoltativă - sprijină autocunoașterea, consolidarea identității și creșterea motivației pentru performanță, contribuind totodată la formarea abilităților de adaptare și luare a deciziilor. În același timp, contribuie la formarea abilităților de adaptare și gestionare a provocărilor academice și sociale.

3. Valența preventivă - intervine în reducerea riscului de eșec academic sau de abandon universitar, contribuind totodată la gestionarea stresului, anxietății și a dificultăților emoționale cu care se confruntă studenții. De asemenea, această valență are rolul de a preveni comportamentele cu impact negativ asupra performanței și sănătății psihice, sprijinind astfel adaptarea eficientă la mediul academic.

4. Valența orientativă și vocațională se manifestă prin ghidarea studenților în alegerea traiectoriei educaționale și profesionale și prin sprijinirea procesului de planificare a carierei, astfel încât deciziile lor să fie corelate cu aptitudinile și interesele individuale. Aceasta contribuie la conturarea unui parcurs educațional și profesional coerent, adaptat nevoilor și aspirațiilor fiecărui student.

5. Valența integrativă reflectă caracterul complex al consilierii educaționale, combinând dimensiunea psihologică cu cea pedagogică și educațională. Prin această valență, consilierea sprijină integrarea eficientă a studenților în mediul universitar și, ulterior, în viața profesională și socială, asigurând o abordare holistică a dezvoltării personale și academice.

Prin aceste valențe, consilierea educațională se diferențiază de alte tipuri de sprijin, combinând dimensiunea educațională cu cea psihologică, și contribuie la formarea unor studenți autonomi, echilibrați și capabili să se integreze cu succes în viața profesională și socială.

Potrivit lui G. Egan, consilierea educațională mai poate fi înțeleasă ca un proces de învățare, orientat spre stimularea acțiunii și identificarea soluțiilor la problemele cu care se confruntă studenții. Autorul subliniază că dificultățile acestora sunt frecvent generate de

modele de învățare ineficiente, iar prin consiliere, studenții sunt sprijiniți să descopere alternative viabile și să își dezvolte propriile strategii de adaptare [5].

În acest context, *specificul consilierii educaționale în mediul universitar* derivă tocmai din valențele sale multiple, care o diferențiază de alte forme de consiliere și care se manifestă printr-un ansamblu de caracteristici esențiale:

1. *Individualizarea și personalizarea intervențiilor* - abordarea se adaptează la nevoile și stadiul de dezvoltare al fiecărui beneficiar;
2. *Orientare către dezvoltarea competențelor* – consilierul nu oferă doar răspunsuri, ci facilitează formarea abilităților de luare a deciziilor, gândire critică și autoreflexie;
3. *Proces dinamic și interactiv* – se desfășoară prin dialog, activități practice, evaluări și monitorizare a progresului studentului;
4. *Integrare în context educațional* – consilierea nu se limitează la sprijin individual, ci contribuie la crearea unui climat educațional sănătos, la consolidarea relațiilor interpersonale și la promovarea performanței academice.

Pornind de la aceste caracteristici, cercetătorii A. E. Ivey, N. Gluckstern și M. B. Ivey [6] identifică câteva elemente definitorii ale consilierii educaționale:

- ✓ Este un *proces de dezvoltare* – urmărește dezvoltarea personală, profesională și socială a studentului prin activități de consiliere planificate și structurate.
- ✓ Are un *rol proactiv* – nu se limitează la rezolvarea problemelor existente, ci previne dificultățile viitoare, sprijinind studenții în construirea unor strategii eficiente de învățare și adaptare.
- ✓ Implică *responsabilitatea consilierului* – presupune atenție față de student și față de mediul universitar, oferind soluții pentru îmbunătățirea relațiilor educaționale și a climatului academic.
- ✓ Se *adresează către dezvoltarea performanțelor academice și personale* – se concentrează asupra persoanelor care doresc să își îmbunătățească rezultatele academice și personale, fiind un proces de asistență și ghidare, și nu unul terapeutic.
- ✓ Se concentrează pe *autocunoaștere și optimizarea resurselor personale* - urmărește creșterea încrederii în sine și dezvoltarea capacității de a gestiona eficient problemele educaționale și profesionale [6, p. 67].

Astfel, consilierea educațională reprezintă un proces integrat, care combină sprijinul personal, orientarea profesională și dezvoltarea competențelor cognitive și socio-emoționale, având aplicabilitate directă atât în activitatea educațională, cât și în viața cotidiană a studenților.

Concluzii

Analiza literaturii de specialitate și a practicii consilierii educaționale în mediul universitar evidențiază faptul că această formă de sprijin are un caracter *complex și*

multidimensional, care îi conferă un rol esențial în dezvoltarea studenților în mediul universitar.

Valențele consilierii educaționale se manifestă prin mai multe dimensiuni interdependente, fiecare contribuind la formarea unui cadru educațional propice învățării, dezvoltării personale și pregătirii profesionale a studenților.

În ansamblu, valențele consilierii educaționale în mediul universitar subliniază importanța unui sprijin multilateral, care vizează atât aspectele cognitive, cât și cele emoționale, sociale și vocaționale ale dezvoltării studenților. Prin implementarea coerentă a acestor valențe, consilierea educațională devine un instrument esențial pentru formarea unor tineri echilibrați, competenți și capabili să facă față provocărilor vieții academice și profesionale contemporane.

Bibliografie

1. BABAN, A. (coord.) *Consiliere educațională: ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere*. Cluj-Napoca: Editura ASCR, 2009. 307 p. ISBN 978-606-8244-29-7.
2. CARABET, N. *Consiliere educațională: Suport de curs*. Chișinău: Tip. UPS „I. Creangă”, 2016. 108 p. ISBN 978-9975-46-272-3.
3. DUMITRU, I. Al. *Consiliere psihopedagogică*. Iași: Editura Polirom, 2008. 336 p. ISBN 978-973-46-0869-0.
4. DUMITRIU-TIRON, E. *Consiliere educațională*. Iași: Institutul European, 2005. 267 p. ISBN 973-611-336-1.
5. EGAN, G. *The skilled helper: a problem-management and opportunity-development approach to helping*. 7th ed. Pacific Grove, Calif.: Brooks/Cole Publishing, 2002. 404 p. ISBN 9780534367312.
6. IVEY, A.E. GLUCKSTERN N., IVEY, M. B. *Abilitățile consilierului: abordare din perspectiva microconsilierii*. Oradea: Ed. Universității din Oradea, 2002. 202 p. ISBN 973-61-3205-6.
7. MAY, R. *The art of counseling*. New York: Abingdon-Cokesbury, 1997. 233 p. ISBN 10: 0687017661.
8. TOMȘA, G. *Tratat de consiliere școlară*. Editura Didactică și Pedagogică, 2022. 167 p. ISBN 978-606-31-1785-5.

Recepționat / Received: 25.02.2026

Acceptat / Accepted: 19.03.2026

Email: georgiana.pirvulescu@yahoo.com